

BİR İLK DÖNEM CUMHURİYET DERGİSİ RESİMLİ DÜNYA

Zehra ERĞİN*

ÖZET

Bu çalışmada Cumhuriyet Dönemi'nin eski harfli ilk dergilerinden biri olan Resimli Dünya dergisi tanıtılmıştır. 4 Aralık 1924 tarihinde Orhan Seyfi Orhon yönetiminde çocuk dergisi olarak yayın hayatına başlayan Resimli Dünya, 21. sayısının ardından bir "halk gazetesi" olarak 19 sayı daha yayımlanmış ve 15 Mart 1926 tarihinde yayın hayatına veda etmiştir. Haftalık ve aylık olarak toplam 40 sayı yayımlanan dergide fenni, edebi, terbiyevi, sıhhi, mizahi vb. pek çok metin yer almaktadır. Bunun yanında dergide yurttan ve dünyadan haberlerle kısa genel kültür yazıları da oldukça fazladır. Bir ilk dönem Cumhuriyet dergisi olan Resimli Dünya dönemin sosyal, siyasi ve kültürel özelliklerini yansıtan önemli bir kaynaktır.

Anahtar Kelimeler: Cumhuriyet, Resimli Dünya, dergi.

ABSTRACT

In this study, old letters in Republican times, one of the first magazine Resimli Dünya magazine has been introduced. 4 December 1924 on Orhan Seyfi Orhon managing children's magazines as launched Resimli Dünya, 21 number followed by a "people's newspaper" as the number 19 more published and 15 March 1926 in the broadcasting passed away. A total of 40 the number of weekly and monthly magazines published in the scientific, literary, pedagogical, sanitary, humorous etc. many text is located. Besides, the magazine with news from abroad and the world is also very much shorter writings general culture. Resimli Dünya, a first-term Republican period of the world's social, political and cultural characteristics is an important source reflecting.

Key Words: Republic, Resimli Dünya, magazine.

* Fatih Üniversitesi, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü, Yüksek Lisans Öğrencisi.

GİRİŞ

Basın yayın toplumlara çeşitli bilgileri ayrıntılı bir biçimde aktaran önemli kaynaklardır ve toplumsal gelişmeyle paralellik gösterir. Cumhuriyet Dönemi'nin iletişim olanakları arasında basının önemli bir yer tuttuğu görülür. 1924 yılında yürürlüğe giren Türkiye Cumhuriyeti'nin yeni anayasasının 77. Maddesine “Matbuat kanun dairesinde serbesttir ve neşredilmeden evvel teftiş ve muayeneye tabi değildir.” ibaresi koyularak basın hürriyeti güçlendirilir. 1924 yılında İstanbul'da ve Ankara'da otuz kadar gazete yayın hayatına girer.²

Türk basınının tam bir hürriyet havası yaşadığı iki devre vardır. Biri 1908 Meşrutiyeti'nin ilan olunduğu yıldır ki 1909'da sona ermiştir. İkinci geniş hürriyet devri 1923 Cumhuriyetinin ilanından 4 Mart 1925 tarihinde Takriri Sükûn kanununun ilanına kadar olan devirdir.³ Takrir-i Sükûn yasasından sonra gazetecilik, Atatürk devrimlerinin kökleşmesi için çaba göstermeye yönelir. Tek yanlı düşünsel gazetecilik atılımları yapılır. Gün geçtikçe haber ve satış gazeteciliği şeklinde gelişir. 1950 yılına kadar 650 gazete, 1125 dergi yayımlanır.⁴ Bu gelişmelerin içinde çocuk dergiciliği de önemli bir yere sahiptir.

İlk çocuk dergileri Tanzimat döneminde yayımlanmaya başlamıştır. En uzun yayın hayatına sahip gazete haftalık çocuk dergisi olarak çıkan Çocuklara Mahsus Gazete'dir ve kendisini “Osmanlı Gazetesi” olarak nitelemiştir. İlk Osmanlı çocuk dergisi olarak kabul edilen Mümeyyiz (1869) haftalık olarak kırk dokuz sayı yayımlanmıştır ve diğer dergilerle karşılaştırıldığında yayın hayatını sürdüren en uzun ömürlü dergilerden biri olduğu söylenebilir. İlk haftalık çocuk gazetemiz Mümeyyiz de kendisini gazete olarak görmüştür. Kendisini mecmua olarak niteleyen ilk dergi, aynı zamanda bir kadın dergisi de olan Aile (1880)'dir.⁵ Tanzimat'tan Cumhuriyete gelindiğindeyse çocuk dergiciliği adına çeşitli gelişmelerin yaşandığı görülür.

Cumhuriyet'in kuruluşu (29 Ekim 1923) ve kültür değişmesini yansıtan Harf Devrimi (1 Kasım 1928) çocuk dergilerinin yayın yaşamında büyük bir duraklama ya da

² Turgut Er, Türkiye'de Basın Yayın ve Tanıtma, Ümit Yay., Ankara, 2003, s. 70.

³ Enver Şapolyo, Türkiye Cumhuriyeti Tarihi, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, [t.y], s. 220.

⁴ Mahir Ünlü, Ömer Özcan, 20. Yüzyıl Türk Edebiyatı, İnkılap Kitabevi, İstanbul, 1988, s. 27.

⁵ Cüneyd Okay, Eski Harfli Çocuk Dergileri, Kitabevi Yay., İstanbul, 1999, s. 17.

kesinti yapmamıştır. Hatta 1869'dan günümüze doğru sıralandığında çocuk dergilerinde gittikçe artan bir niceliksel gelişme söz konusudur.⁶

Cumhuriyet döneminin eski harfli ilk dergilerinden biri de Resimli Dünya'dır. "Haftalık fenni, edebi, terbiyevi, mizahi çocuk gazetesidir." ibaresi ile çıkmaya başlayan bol resimli ve karikatürlü "Resimli Dünya" ilk defa 4 Kanun-ı Evvel 1340/4 Aralık 1924'te, Orhan Seyfi (Orhon) yönetiminde yayımlanmıştır. 1924-1926 yılları arasında haftalık ve son 7 sayısı aylık olarak yayımlanan derginin 28 sayısı 16 sayfa, kalan sayıları ise 8 sayfadan müteşekkil olup dergi toplam 40 sayı çıkar. Resimli Dünya'nın ilk 21 sayısı (4 Kanun-ı Evvel 1340-23 Nisan 1341) çocuk dergisi, 19 sayısı (30 Nisan 1341- 15 Mart 1342) ise halkın her kesimine hitap eden bir dergi olma özelliği taşır.

RESİMLİ DÜNYA'NIN KİMLİK BİLGİLERİ VE ŞEKİL ÖZELLİKLERİ

R.1340-1341 YILLARI ARASINDA YAYIMLANAN RESİMLİ DÜNYA'NIN KİMLİK BİLGİLERİ VE ŞEKİL ÖZELLİKLERİ

İlk sayısı 4 Kanun-ı Evvel 1340/ 1924 tarihinde Orhan Seyfi Orhon yönetiminde yayımlanan Resimli Dünya dergisi her hafta Perşembe günleri 21 sayı olarak yayımlanır. Derginin yayın yeri İstanbul'dur ve fiyatı 5 kuruştur. 16 sayfadan oluşan her sayı ön ve arka olmak üzere iki kapağa sahiptir. Kapakların sayfa numarası taşımadığı dergide numaralar ikinci sayfadan başlamış ve sayfaların alt orta kısmına yerleştirilmiştir.

Kapak resminin üst tarafının orta kısmında bulunan dünya logosu resimli ve dünya kelimeleri arasında yer alır. Kapak resimlerindeki resimli dünya yazısı Hattat Hamit Aytaç imzasını taşır. Yalnız ünlü hattatın imzası sadece birinci sayıda mevcuttur. Dergi kapaklarında ve derginin 8. ve 9. sayfasında yer alan hikâyelerde farklı renkler kullanılmıştır. Diğer sayfalar ise renksizdir. Özellikle derginin ön kapağındaki renkli resimler dikkat çekicidir ve her resmin altında resimlerle ilgili mizahi birkaç cümle yer alır. Kapak resimleri ve derginin karikatürleri dönemin ünlü karikatüristi Cemal Nadir imzası taşır.

⁶ Meral Alpay, Türk Çocuk Edebiyatı, Güneydoğu Avrupa Araştırmaları Dergisi, C. 167-191, 1980, s. 173.

Resimli Dünya dergisinde çok sayıda resim ve karikatür bulunmaktadır. Hikâyelerle ilgili resimler, hayvan resimleri, yabancı ülkelerle ilgili resimler, fenni metinlerdeki resimler, resimli bulmacalar ve yazısız hikâye karikatürleri geniş yer tutar.

R. 1341-1342 YILLARI ARASINDA YAYIMLANAN RESİMLİ DÜNYA’NIN KİMLİK BİLGİLERİ VE ŞEKİL ÖZELLİKLERİ

12 Sayı Yayınlanan Resimli Dünya:

Resimli Dünya’nın 21. Sayısı 23 Nisan 1925/ 1341’te yayımlanır ve dergi bu son sayısıyla yayın hayatına veda eder. 20. sayıda, şimdiye kadar yalnızca küçükler için yayımlanan derginin büyük rağbet üzerine her kesimden insanın merakla ve istifade ile okuyabileceği mükemmel bir halk gazetesine dönüşeceğini haber veren dergi 30 Nisan 1925/1341 tarihinde ikinci seri olarak yayımlanmaya başlar ve 19 sayı yayımlanır. Derginin 12 sayılık kısmında her sayı 8 sayfa olup kapak resminin sayfa numarası taşımadığı ve derginin 2. sayfadan başladığı görülür.

12 sayı boyunca her hafta perşembe günleri yayımlanan Resimli Dünya’nın fiyatı da eskisi gibi 5 kuruştur. Derginin ön kapağındaki dünya logosunun altında derginin fiyatı ve “Perşembe günleri neşrolunur, resimli halk gazetesidir.” ibaresi vardır. Renksiz ve mat olan kapak fotoğraflarının altında fotoğrafla ilgili birkaç cümle bulunur.

Resimli Dünya’daki yazılar 4 sütun halinde olup küçük puntolarla yazılmıştır. Dergide metin başlıkları içeriğe göre daha büyük puntolarla yazılmıştır ve koyu renklidir. Ayrıca metin başlıkları oldukça uzundur. Dergideki metinler çeşitli çizgi ve işaretlerle birbirinde ayrılmıştır. Reklamlar ise çerçeve içine alınmıştır. Derginin karikatürleri ise ilk seride olduğu gibi Cemal Nadir imzası taşımaktadır.

12. sayının 2. sayfasında, Resimli Dünya’nın mündericâtını daha zengin ve istifadeli bir şekilde koymak için bundan böyle her ayın 15. günü nefis renkli bir kab içinde en güzel kâğıda tabedilmiş ve aynı hacimde 24 sayfa olarak intişar etmeye başlayacağı, derginin Türkiye’nin illüstrasyonu olacağı ve fiyatının da 20 kuruş olacağı haber verilir.

16 Temmuz 1925/1341 tarihli 12.sayıyla haftalık yayımlanan “resimli halk gazetesi” yayın hayatını bitirmiş olur.

7 Sayı Yayımlanan Resimli Dünya:

Her ayın 15. günü yayımlanacağı söylenen Resimli Dünya’nın 13.sayısı 15 Eylül 1925/1341’ te yayımlanır. 7 sayı yayımlanan bu serinin her sayısı 16 sayfadan oluşur. Ön ve arka kapağın olduğu bu seride kapakların renkli olması ve özellikle kapaklarda kadın figürlerinin yer alması dikkat çekicidir.

Önceki sayılarda üst tarafın orta kısmında dünya logosu yer alırken 13.sayının ön kapak resminde elinde dünyayı tutan bir kadınla karşılaşırız ve diğer 6 sayıda dünya logosunun derginin kapak resimlerinden kalktığını görürüz. 7 sayı yayımlanan Resimli Dünyanın ön kapak resminin üst tarafında sadece Resimli Dünya yazısı vardır.

7 sayı yayımlanan Resimli Dünya’da kapak resimlerinin dışında her sayfa renksiz ve mattır. Ayrıca dergi 4 sütundan oluşmuş, başlıklar içeriğe göre daha büyük ve koyu punto ile yazılıp çeşitli işaretlerle birbirlerinden ayrılmıştır. Bu serinin karikatürlerinde de Cemal Nadir imzası vardır.

Resimli Dünya’nın ikinci seriye başlarken kullandığı resimli halk gazetesi sloganı Resimli Dünya isminin önüne geçememiş bir slogan olarak kalmıştır. İkinci seride de dergi adı ve reklamları Resimli Dünya adı altında devam etmiştir. Dergi 15 Mart 1926/1342 tarihli 19. sayısıyla hiçbir gerekçe göstermeden yayın hayatını noktalamıştır.

RESİMLİ DÜNYA’NIN ÇIKARILIŞ AMACI VE MUHTEVA ÖZELLİKLERİ

R. 1340-1341 YILLARI ARASINDA YAYIMLANAN RESİMLİ DÜNYA’NIN ÇIKARILIŞ AMACI VE MUHTEVA ÖZELLİKLERİ

Resimli Dünya dergisinin ilk sayısında ya da herhangi bir sayısında çıkarılış amacına dair herhangi bir bilgi bulunmaz. Fakat dergideki metinler amaca dair ipucu verir. Derginin amacı, okurlarını fenni, edebi, terbiyevi ve mizahi konularda bilgilendirmek ve hoşça vakit geçirmelerini sağlamaktır. Özellikle Amerika'dan ve dünyadan haberlerle okuyucuların farklı yerler, milletler ve kültürlerle ilgili bilgi sahibi olması amaçlanır. Dergi farklı coğrafyalara ait çeşitli bilgiler sunarken yayımlandığı dönemin sosyal ve siyasi meseleleri hakkında bilgi vermez.

Her hafta Perşembe günleri çıkarılan Resimli Dünya, çocuklara fen ve edebiyatla ilgili bilgiler verir. Aynı zamanda yurttan, dünyadan haberlerle ve mizahi yazılarıyla eğlendirerek öğretmeyi amaçlar.

Resimli Dünya'da yayımlanan tek röportaj, Selim Sırrı Bey Futbol Hakkında Bize Neler Söyledi başlığını taşır. Birinci sayıda yayımlanan bu röportajda futbola başlama yaşı, çocukların jimnastik eğitimi alması gerektiği ve Resimli Dünya yetkililerinin çocuklara hediye olarak bisiklet vermesi üzerinde durulmuştur. Diğer sayılarda başlayan müsabakaların neticesinde birinci olan talebeye bisiklet hediye edilmiştir.

Dergide yayımlanan seri halindeki yazılar okuyucular tarafından ilgiyle takip edilmektedir. Birinci sayıdan 16. sayıya kadar devam eden Resimli Dünya'nın İcatlarından adlı seri, çocuklara pek çok konuda eğlendirici bilgiler sunar. Derginin ikinci sayfasında yer alan bu seride; çocuklara uyurken balık tutma usulü, yeni usûl saatsiz çingirak, yeni usul bir motor, dalgıçlığa merakı olan okuyucularımıza, harikaların harikası bir kuvvet, nerede hareket orada bereket, denizin altında balık avlamak ve tavşan tuzağı gibi başlıklarla çeşitli bilgiler verilmiştir. Bu seri 15.sayıdan sonra yayından kaldırılmıştır.

Dergideki yazı serilerinden bir tanesi de Her Hafta On Sıhhi Nasihat başlığını taşır. Doktor Hafız Cemal Lokman Hekim bu yazılarında terliyken soğuk su içmemeyi, saçların beyazlamaması için sabunla yıkanmayı, çok sıcak ve soğuk yiyecekler tüketmemeyi ve küçük yaşta bisiklete binmeyi öğütlemek gibi pek çok konuda okuyuculara ne yapıp ne yapmamaları konusunda bilgi vermiştir.

Derginin birinci sayısından itibaren yayımlanan hikâyeler üçüncü sayıdan itibaren “olmuş vak'alardan” başlığını taşıyarak derginin 8, 9, 10. ve bazen de 11. sayfalarındaki yerini alır. Bu seride çeşitli kahramanlık hikâyeleri anlatılır. Kahramanlar hikâyede maceradan maceraya atılır. Bir Ayı Avı Hikâyesi, Boanın Uyanışı, Resmini Yaptıran Ölü,

Gemiyi İdare Eden Hayalet, Maymunların Elinde, Bir Aslan Avı, Gemici Kanunu ve Alaska Ovalarında serinin hikâyelerinden bazılarıdır. Ayrıca derginin adı geçen sayfalarının dışındaki sayfalarda da çok sayıda hikâyeye yer verildiği görülür.

Ağa Babanın Nasihatleri başlığını taşıyan yazılar başlangıçta güzel ve özlü sözleri ihtiva ederken bu başlığın 17. sayıda yeni bir sütun açılarak müşküllere cevap şekline dönüştürüleceği haber verilir ve 19. sayıda bu dönüşümün gerçekleştiği görülür. Bu sütunda Ağa Baba okurların her türlü müşkülüne cevap vermiştir.

Derginin dikkat çeken yazılarından bir diğeri başlangıçta Faydalı Malumat ismini taşıyan sonra Faydalı Şeyler başlığı altında yayınlanan ve özellikle bilgilendirici kısa yazılara yer veren bölümdür.

Resimli Dünyanın Hayvanat Müzesi başlığını taşıyan bölümde çeşitli hayvanlara ait tanıtıcı ve ayırt edici bilgiler yer alır. Yaban Merkebi Zebra, Mançuri Turnası, Asya Devesi, Lama, Serçe Atmacası ve Su Aygırı gibi hayvanlara ait tanıtıcı bilgiler çeşitli görsellerle desteklenerek sunulmuştur.

Birinci sayıdan 21. Sayıya kadar devam eden ve derginin son sayfasında yer alan Efruz Bey'in Devr-i Âlemi Seyahati başlığını taşıyan seride Efruz Bey'in maceradan maceraya atılması mizahi bir dille anlatılmıştır.

Resimli Dünya dergisinin her sayısında çeşitli tanıtımlar, duyurular ve reklamlar bulunur. Müsabakamıza dair izahat, okuyucularımıza, bilmece hakkında izahat başlıklarını taşıyan açıklamalar okuyucuları bilgilendirmeyi amaçlar..

Resimli Dünya'da sloganlar da göze çarpar: “Her mektepli Resimli Dünya'yı okumalıdır.” “Resimli Dünya'yı arkadaşlarınıza tavsiye ediyor musunuz?” “Resimli Dünya'yı okuyunuz ve okutunuz.” “Dünya'da olan biten şeyleri öğrenmek için Resimli Dünya'yı okumalıdır.” gibi sloganlarla çocukların dergiye olan ilgileri artırılmaya çalışılır

Derginin dikkat çekici özelliklerinden biri de birinciye bir bisikletin vaat edildiği bilmece yarışmasıdır. 12. sayıya kadar devam eden birinci seri bilmece yarışması 13. sayıdan itibaren ikinci seri olarak yayımlanmaya başlar. 19. Sayıda, birinci seri müsabakasının birincisi olup bisiklet kazanan yarışmacı açıklanır ve sırasıyla diğer kazananlara dürbün, fotoğraf makinesi, kol saati ve yazı takımı hediye edilir.

Derginin şiir serisi ikinci sayıdan itibaren karşımıza çıkar. Bu bölümde Orhan Seyfi, çoğunlukla Küçüklerin Kitabından ana başlığı altına yazdığı şiirleriyle okuyucularına seslenir. Ayrıca Faruk Nafiz, Server Ziya, Kamile Şefik, Siracettin ve Mehmet Necat hikâye ve şiirleriyle dergide yazan diğer isimlerdendir.

Dergide yer alan şiirler, hikâyeler, eğitici ve mizahi yazıların yanında karikatürlerle desteklenen, bazen tam sayfa bazen daha az yer kaplayan yazısız ve resimli hikâyeler göze çarpar.

Genel olarak derginin muhteva özelliklerine baktığımızda çeşitli resim ve karikatürlerle zenginleştirilmiş edebi bilgilerin yanında, yurttan ve dünyadan haberlerle çocukların ve gençlerin merak ettikleri hemen her konuda eğitici, öğretici, bilgilendirici ve eğlendirici metinlerle dolu olduğunu söyleyebiliriz.

“Çocuk gazetesi” olarak yayın hayatına başlayan Resimli Dünya’nın 20. sayıda bir “halk gazetesi”ne dönüşeceği duyurulur. 21. sayıda da Resimli Halk Gazetesi’nin “memleketin her sınıf halkını kucaklayan çok geniş bir kari zümresine hitap edeceği, asrın terakkiyât ve tekâmülâtıyla mütenasip mükemmel bir halk gazetesi” olacağı söylenir.

R. 1341-1342 YILLARI ARASINDA YAYIMLANAN RESİMLİ DÜNYA’NIN MUHTEVA ÖZELLİKLERİ

Resimli Dünya ikinci serisiyle daha geniş bir kitleye hitap etmeye başlar. Her kesimden insana hayattan tarihe karışmış vakaları ve bilgileri sunmayı amaçlayan Resimli Dünya, dönemin sosyal ve siyasi meselelerine geniş yer verir. Özellikle Süleyman Nazif ve Resimli Dünya imzası taşıyan metinlerde Türkçenin tasfiyesi, aile ismi meselesi, serpuş meselesi, medeni kanun ve ölçü birimleriyle ilgili yapılacak değişiklikler dönemin ünlü isimlerinin de görüşlerine yer verilerek ele alınır. Bu yönüyle dergi Cumhuriyetin politikalarını destekleyen bir tutum içerisindedir.

Derginin 12 sayı boyunca 2. Sayfasında yayımlanan Hafta Sohbeti başlıklı metinler, güncel konularda okuyucuyu bilgilendirmeyi hedefler. İzdivaca Dair, Telsiz Telefona Muhtacız, Türkçenin Hâkimiyeti, Meslek Mekteplerine Muhtacız ve Adaların Çamları bu yazılardan bazılarıdır.

Derginin ilk serisinin 19. Sayısında başlayan Ağa Baba'nın Nasihatleri Müşköllere Cevap köşesi ikinci seriyle birlikte Karilerimizin Müşköllerine Cevap Veriyoruz başlığını alarak 15. Sayıya kadar yayımlanmaya devam eder. Ağa Baba okuyucuların dergiyle, seçecekleri meslek ve okulla, sağlıklı olma yöntemleriyle, dil öğrenmekle kısacası her konuyla ilgili sordukları sorulara cevap verir.

Derginin yazı serilerinden bir tanesi de Faideli Malumat başlığını taşır. Bu ana başlık altına toplanmış küçük başlıklarda okuyucuların kültürel bilgi ve birikimlerini artıracak faydalı bilgiler sunulur.

Dergideki röportaj serisi 9-19 sayı yayımlanan Hayatta Ne Olmak İstiyorsunuz? başlığını taşıyan yazılardır. Okuyuculara sorulan “Hayatta Ne Olmak İstiyorsunuz?” sorusuna, okuyucular fotoğraflarını göndererek ne olmak istediğini yazar. Dergiye yazanlar arasında tüccar, sinema aktörü, şaire, gazeteci, elektrikçi ve zengin olmak isteyenler vardır.

Küçöklere Müjde başlığını taşıyan kısa duyuru yazılarında Resimli Dünya'nın 21 sayılı koleksiyonunun 50 kuruşa idarehaneden alınabileceği duyurulur. Ayrıca dergide duyuru gibi kısa yazılardan olan reklam ve ilanlar da vardır.

Her ayın 15'inde yayımlanan 7 sayıda konu çeşitliliği, önceki 12 sayıya oranla daha fazladır. Aylık yayımlanan bu seride, birinci seride olduğu gibi sağlık, hayvanlar âlemi, mizah ve spor konularında yazılar bulunur. Ayrıca diğer sayılarda olduğu gibi reklam, duyuru, haber ve genel kültür metinleri de bu seride geniş yer tutar.

SONUÇ

Gazete ve dergiler ait oldukları devrin sosyal ve siyasi durumu ile birlikte edebiyatını anlamak ve analiz etmek için incelenmesi gereken önemli kaynaklardır. Harf devriminden önce yayımlanan eserlerin Osmanlı Türkçesi olması dolayısıyla, araştırılıp yorumlanmaları ve haklarında bilgi sahibi olunmaları gerekmektedir.

Ne yazık ki ölkemizde eski harfli dergi nüshaları pek çok kütüphaneye dağılmıştır. Bu dergilerin bir araya toplandığı bir kütüphanenin oluşturulması araştırmacılara kolaylık sağlayacaktır.

Resimli Dünya, Cumhuriyetin ilk dönemlerini sosyal, siyasi, edebi ve kültürel olarak örnekleyen ve dönemin özelliklerini zengin görsel materyallerle de destekleyerek aktaran bir arşiv özelliği taşır.

KAYNAKÇA

ALPAY, Meral, Türk Çocuk Edebiyatı, Güneydoğu Avrupa Araştırmaları Dergisi, C. 167-191, 1980.

ER, Turgut, Türkiye’de Basın Yayın ve Tanıtma, Ümit Yay., Ankara, 2003.

OKAY, Cüneyd, Eski Harfli Çocuk Dergileri, Kitabevi Yay., İstanbul, 1999.

ŞAPOLYO, Enver Behnan, Türkiye Cumhuriyeti Tarihi, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, [t.y].

ÜNLÜ, Mahir, ÖZCAN, Ömer, 20. Yüzyıl Türk Edebiyatı, İnkılap Kitabevi, İstanbul, 1988.